

Chaenorhinum rodriguezii ((Porta) L. Sáez & Vicens, 1997)

Classe: **Magnoliopsida**

Ordre: **Lamiales**

Família: **Schrophulariaceae**

BIOLOGIA DE LA CONSERVACIÓ

Chaenorhinum rodriguezii és una herba perenne, anual o biennal, sovint monocàrpica, de 5-12 cm, diploide ($2n=14$ cromosomes). Les seves flors fan entre 8 i 17 mm, són hermafrodites i zigomorfes i estan disposades en una inflorescència racemiforme. El fruit és una càpsula dehiscent per porus i les llavors, de 0,5-0,7 mm, presenten crestes longitudinals. La biologia reproductiva d'aquesta espècie és desconeguda, tot i que probablement és una espècie autògama facultativa. Pel que fa a la pol·linització, és una espècie entomòfila generalista i la dispersió és anemòcora. No presenta mecanismes de reproducció vegetativa.

És un endemisme de la Serra de Tramuntana de Mallorca, on es troba en forma de petites poblacions disperses i de molt reduïda superfície. Colonitza pedruscalls, replans i fissures de roques calcàries compactes, entre 900 i 1410 m. Aquestes poblacions es troben des del Puig de Galatzó (on no ha estat retrobat recentment) fins al massís de Massanella. Les relacions de *Ch. rodriguezii* són encara desconegudes, però sembla estar relacionat, si més no des d'un punt de vista morfològic, amb *Ch. organifolium*, una espècie difosa pel sud-oest d'Europa.

Els principals factors de risc sobre les seves poblacions són conseqüència de la feblesa demogràfica de les poblacions (les quals poden presentar fortes oscil·lacions interanuals pel que fa al nombre d'exemplars) i de la predació per part d'herbívoros (cabres i ovelles). També algunes poblacions es localitzen en zones molt freqüentades per excursionistes i per tant existeix perill de trepig i de recol·lecció.

És una espècie amenaçada, que apareix al Llibre Vermell en la categoria de Vulnerable, però segons les dades actuals (amb un major coneixement de la situació de l'espècie) seria més aviat assimilable a la categoria d'En perill. Tot i que no gaudeix de protecció legal, els nuclis poblacionals del Puig Major són objecte d'un seguiment i tenen protecció física des de l'any 2008. El tàxon s'ha vist beneficiat per l'aplicació del Pla de conservació de la flora del Puig Major. També es conserven llavors al banc de germoplasma del Jardí Botànic de Sóller.

Autor text: Sáez, Ll. (Universitat Autònoma de Barcelona)

Corologia: **Mallorca**

Tendència: **Moderada regressió**

Nivell d'amenaça: **En perill (segons l'autor)**

Categoria de protecció: **No catalogat**